

'hak-al

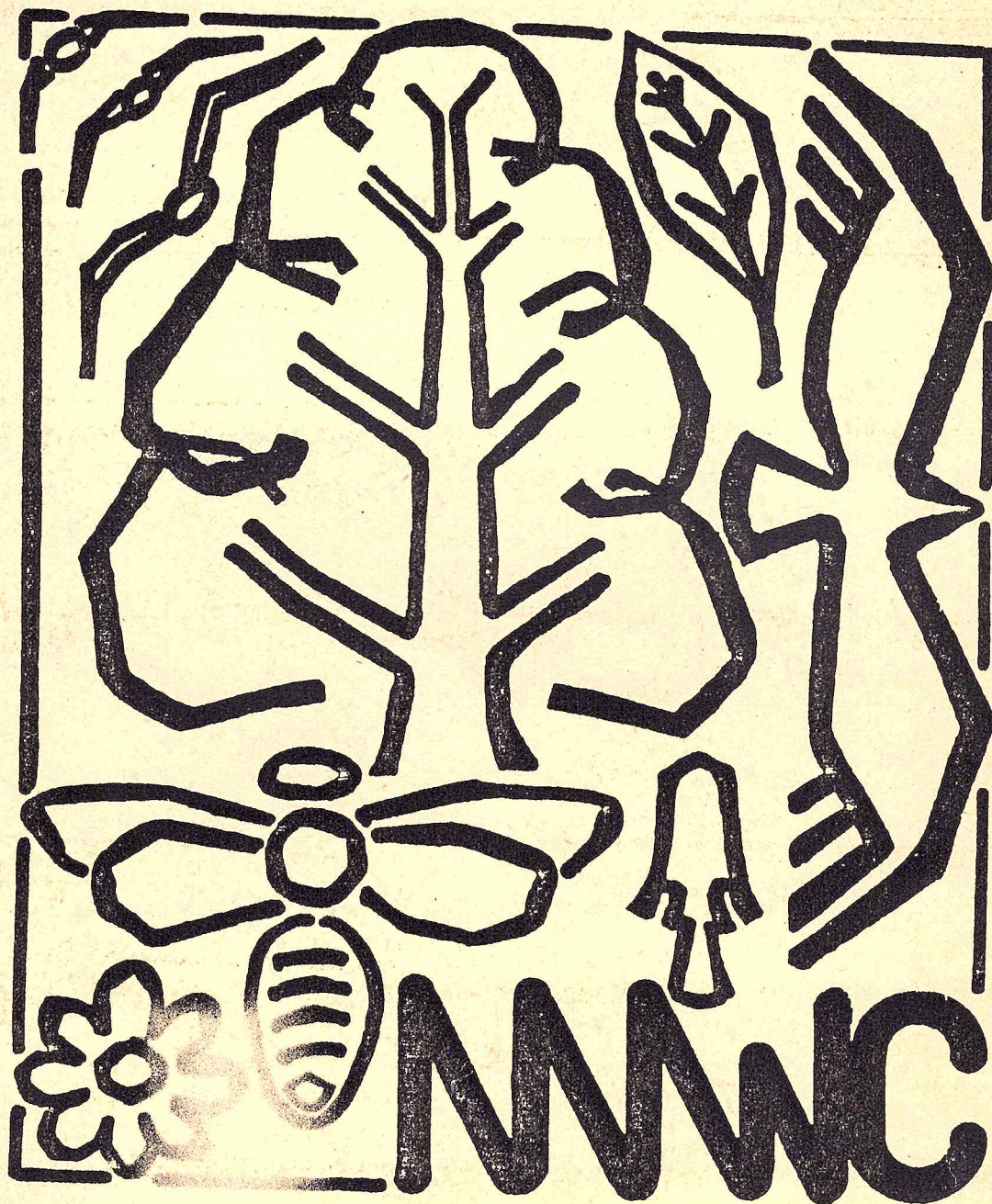
103.01

Fam. Jansen

Akkerwinde 10

4102 JJ CULEMBORG

12de JAARGANG

NWNC
natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg, postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op Terweijde, Middelcoopstraat 1 A, Culemborg.

Bibliotheek:

Peter Berkien, Van Hoogendorpstraat 7, Culemborg; tel. 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7.
Boeken en verslagen in "De Ketelvink". Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 20.00 uur, uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 3 9 3.
Gironr.: 3 4 3 3 3 5 1 t.n.v. F. Waroux, rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart. Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar, volwassene f 25,-- per jaar, gezinslidmaatschap f 25,-- per jaar, postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 8 8 5.
Jan Rietvink, Ereprijs 39, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Plantenwerkgroep:

Han Jansen, Akkerwinde 10, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 5 5 1.

Knotwilgenwerkgroep:

Jan Rietvink, Ereprijs 39, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Paddenwerkgroep:

Theo de Jong, Pijssestraat 19, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 8 7.
Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 9 5 8 1.

Koördinatie vogelwerkgroep:

Henk Vennix, Bereklauw 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 8 2.

Inleveren waarnemingen:

Henk Vennix, Bereklauw 3, Culemborg; Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9, Culemborg.

Begeleiding jeugdgroep:

Kars Veling, Gandhi 91, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Nestkasten-koördinatie:

Marcel van Dord, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 1 6 1.
Peter Berkien, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7 (Plantage).
Arjan v.d. Veen, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 0 0 1 (overige nestkasten).

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 4 5 0.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van f 18,50 op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 3 8 6/0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Aanhangwagen:

De N.V.W.C.-aanhangwagen "Jopie" is voor iedereen te huur voor f 7,50 per dag of gedeelte van de dag (te betalen direkt bij terugbezorging).
Gaarne vooraf reserveren bij Arie v.d. Ham, Brahmsstraat1, Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 6 4 5. Men dient zelf te zorgen voor de wettelijk voorgeschreven kentekenplaat. Tevens zijn alle schades voor eigen rekening!

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink".
Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen, Smetanastraat 23, Culemborg.

K O N T A K T - A D R E S S E N

Vogelbeschermingskonsulent:

Asielhouders:

A.J. v. Frankenhuyzen, Kortenhoevenweg 159, 4128 LD Lexmond (tel.: 03474-1677).
A.P. v. Bijsterveld, Heermoeshof 4, Houten, tel.: 03403-1762 (roofvogels en uilen).

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek; tel.: 0 3 4 6 5 - 6 8 4 4 0.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu alarmnummer luchtverontreiniging: 0 8 5 - 4 5 2 2 0.

Veldpolitie: Den Hartog 0 3 4 3 7 - 5 5 8 (Werkhoven).

Vrieling 0 3 4 3 6 - 1 6 7 5 (Cothen).

Meldkamer 0 3 4 0 4 - 2 4 8 2 4 (Zeist).

Gemeentepolitie Culemborg: Dhr. Helmond, Boerenstraat 35, Culemborg; tel.: 15744.

Vereniging Milieudefensie: Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD Amsterdam.

Gelderse Milieudefensie: Jansbuitensingel 3, 6811 AA Arnhem; tel.: 085 - 51506.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe": T. van Beek, Hinkerstraat 36, Cothen;
tel.: 0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Milieuwerkgroep Gelderland: H. ten Berghe, R. Jacobsstr. 27, Tricht; tel.: 03455-3974.

Milieuwerkgroep Houten: Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe: Stationsstr. 34, 4001 CE Tiel; tel.: 03440 - 19878.

Stichting Het Geldersch Landschap: Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem, 085-420944.

Vereniging tot Bescherming van Vogels: Driebergseweg 16 B, Zeist, 03404 - 25406.

Instituut voor Natuurbeschermingseducatie: Plantage Middenlaan 41, 1018 DC A'dam.

Stichting Natuur en Milieu: Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht, 030 - 3 3 1 3 2 8.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten: Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland
tel.: 0 3 5 - 6 2 0 0 4.

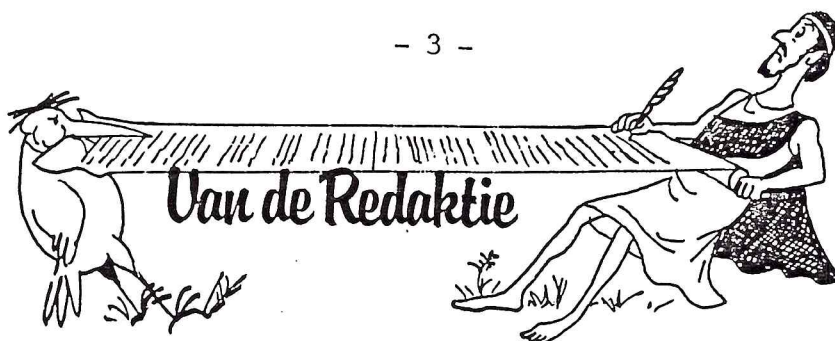
Wereld Natuur Fonds Nederland: Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 03404 - 2 2 1 6.

Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe: sekretariaatsadres:

E.J. Edel, A. Coolenstraat 14, 4003 DM Tiel; tel.: 0 3 4 4 0 - 1 1 9 5 7.

Greenpeace Nederland: Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.

Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam; tel.: 0 2 0 - 2 3 6 5 4 5.
0 2 0 - 2 3 1 8 4 3.

Een tweetal gebeurtenissen springen er tot eind dit jaaruit. Ten eerste 12 december als een aansluiting op een voorlichtingsbijeenkomst over het knotwilgen snoeien, een toegekende subsidie van de stichting zomerpostzegels symbolisch overhandigd zal worden. Een gedeelte van die subsidie kan dan reeds in "natura" getoond worden, te weten : knotgereedschap. De bestemming van de rest van de subsidie zal u op deze avond nader uiteen gezet worden. Niet alle N.V.W.C.-ers gaan naar Texel in de kerstvakantie. Een kleine ploeg vrijwilligers o.l.v. Breun Jansen zal de vloer in "De Ketelvink" gaan "bekleden" en eventuele kleine reparaties uitvoeren. Dit betekent dat De Ketelvink van 27 tot 31 december niet toegankelijk is. Als alles naar wens verloopt kunt u zelf 2 januari a.s. tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst het resultaat in ogenschouw komen nemen. (belopen!) 1987 is uitgeroepen door de N.V.W.C. tot "Het jaar van de uiterwaarden". Voor onze omgeving aktueel gezien de in ontwikkeling zijnde plannen betreffende de dijkverzwaring. De verschillende milieuorganisaties in de regio (waaronder de N.V.W.C.) zullen trachten op die plannen in te spelen. Deze winter zal de knotwerkgroep uitdrukkelijk aanwezig zijn in de uiterwaarden. In deze Hak-al een verslag van een eerste bijeenkomst betreffende de dijkverzwarringsplannen en als bijlage een speciaal info-bulletin. Een oproep in de vorige Hak-al voor vrijwilligers betreffende de nestkastenwerkgroep heeft nog niet mogen baten. Het gaat om de nestkasten voor torenvalken en bosuilen. De werkzaamheden bestaan uit het eenmaal per jaar schoonmaken en repareren van nestkasten en het een of meerdere keren controleren van de kasten op broedgevallen. Dat betekent twee tot drie dagen per jaar nestkastenwerkzaamheden, vooral in het voorjaar. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Arjan v.d. Veen, tel.: 1 5 0 0 1. Help mee aan het voortbestaan van deze werkgroep! Komt u de komende periode ook eens naar de vele binnen of buiten activiteiten van de N.V.W.C. Van onze kant prettige feestdagen toegewenst en een voorspoedig 1987 met de allerbeste natuurwensen.

<u>Inhoud:</u>	pag. 4 - verslag plantenkamp Swalmen.
	pag. 10 - mossen.
	pag. 12 - verslag vergadering v.d. werkgroep Dijkverzwaring d.d. 23 september 1986.
	pag. 14 - verslag paddestoelenekskursie Kaapse Bossen.
	pag. 15 - waarnemingenlijst.
	pag. 16 - verslag maandelijkse vergadering d.d. 27-10-'86.
	pag. 17 - belangrijkste punten uit jaarverslag Het Geldersch Landschap in 1985.
	pag. 18 - verslag maandelijkse vergadering d.d. 17-11-'86.
	pag. 19 - ekskursieprogramma.

Verslag

plantenkamp Swalmen

Iedereen was het er van harte mee eens aan het eind van het kamp: "het was een hartstikke leuk weekend". Traditioneel was ook dit jaar het eerste weekend van september het plantenkamp.

Dit jaar werd er eens niet voor de Kampina of de Veluwerand gekozen, maar voor Midden/Zuid-Limburg.

De gebroeders Schuurman waren als allereersten op het terrein en zetten hun tent op in de knusse bongerd. Om een uur of tien waren de meesten al wel aangekomen, al waren er wat die problemen hadden met de tent (wat is eigenlijk een T-stok??), maar na enig getimmer, gepuzzel en gedenk stond ook Henkjan en Netty's Hommel. Toen was het tijd voor de soep, heerlijk na zo'n lange reis. Robbert, Monique, Peter en Inge waren de koks, die we hiervoor namens alle kampgasten nog hartelijk willen bedanken.

De soep kon worden genuttigd in onze gemeenschapsruimte, een grote ruime schuur met daarin een "aanrecht", een tafel, een emmer met kraan en een douche, en een flink aantal fauteuils en banken, heerlijk grote, zachte banken. O ja, niet te vergeten, er hing ook een schrikdraadapparaat.

Dit apparaat zegt met de regelmaat van de klok tik, tik, tik, tik,tik.

Na in het kort de plannen voor de volgende dag te hebben doorgesproken, was voor je er erg in had iedereen naar bed.

Dat wil zeggen, als je een slaapzak had meegenomen. De nacht was vrij koud en degene die dus de zak vergeten was ging lekker in de schuur slapen, maar niet nadat het schrikdraadapparaat was uitgezet. "Stel je voor dat ie om half 6 afloopt!".

Nadat iedereen, op wat vieze ouderen na, zich lekker hadden gewassen en opgefrist bij kraan of douche, was er ontbijt met koffie en thee.

Toen ook Carla en Wim waren aangekomen, vertrokken we voor een wandeling langs de Swalm. Voordat we bij dit mooie meandrische beekje aankwamen, staken we eerst de binnenplaats over van de prachtige boerderij uit 1451 (!), waar we bij kampeerden.

Vanaf de boerderij begon het al met allerlei leuke plantjes.

Vooraf een ruigtelandje had allerlei leuks in petto: noorse ganzerik, ganzevoeten, reigers- en ooievaarsbekken, en natuurlijk gewone vogelmuur.

U hoort, ook de aanwezige vogelaars verveelden zich geen moment.

Het leuke van een plantenkamp is dat je nu wél de tijd neemt om vreemde grassen en andere moeilijke families nader onder de loupe te nemen (of heet dat onder de Wim?).

Dat leverde al vrij snel twee soorten naalbaar op, nl. de geelrode (*Sétaria púmila*) en de groene (*S. víridis*).

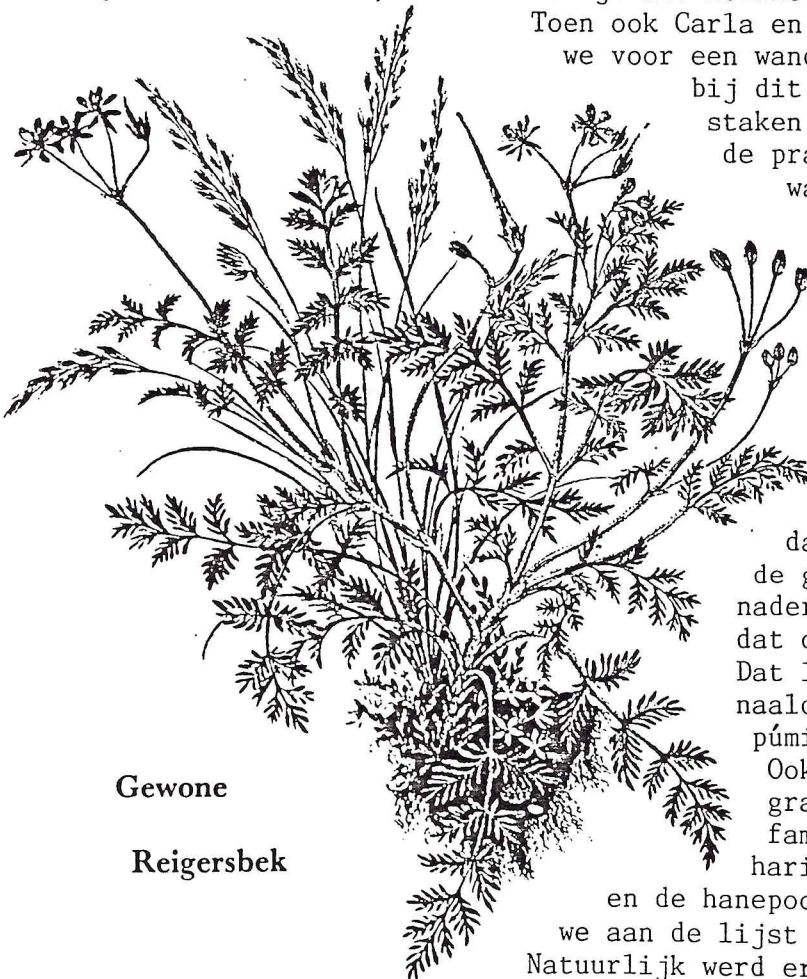
Ook het wat minder algemene akkergrasje duist (*Alopecurus myosuroides*), familie van de gewone vossestaart, harig vingergras (*Digitária sanguinális*)

en de hanepoot (*Echinóchloa crus-galli*) konden we aan de lijst toevoegen.

Natuurlijk werd er niet alleen maar aan grasjes gedaan, want ook levendige discussies over akker- of haagwinde, gevleugeld dan wel zwart tandzaad en of die roep nu van de tureluur of van de groenpootruiter was (uiteraard tú, tú, tú) konden worden gehoord.

Ik zal proberen wat minder plantennamen rond te strooien, aangezien er toch een zeer volledige lijst achter dit verslag zal komen.

We hadden kortom een heerlijke wandeling langs de Swalm en een afgesloten Maasarm.

Gewone

Reigersbek

Toen vond de eerste schifting plaats.

Na een korte lunchpauze in ons paleis maakten een aantal zich weer klaar voor de volgende ekskursie.

Fantastisch wat een smoezen iedereen verzinnen kon: neen, we moeten koken, neen sorry ik heb vleesgebrek, nee jammer maar ik heb een beetje hoofdpijn, ach wat sünd nou dat ik op 't kamphuis moet passen en natuurlijk, goh, wat ben ik moe. Al de leuke sympathieke fanatiekelingen bleven over en vertrokken in de richting van de Vuilebeemde.

Daar zouden we een wandelroute volgen, maar de kaart was wat onduidelijk want al gauw kroop iedereen rond tussen bruin cypergras, dwerggras, bosbies, kale vrouwenmantel en zelfs ijzerhard.

De route die we nu liepen was eigenlijk veel te mooi om te verlaten, zodat we deze eerst maar een eind uitliepen.

Toen we op een gegeven moment weer op het punt waren waar we begonnen en een nieuwe poging wilden wagen om het pad te volgen vond de volgende schifting plaats. De smoezen waren een stuk minder origineel, maar wel overtuigend. Met name het woord koffie (en het zacht fluisterend pils) trok velen.

Afijn met z'n vijven voltooiden we de route en het moet gezegd, de pilsdrinkers hadden niet veel gemist. Wij ook niet, want ons alcoholgebrek werd gauw tenietgedaan door middel van een koele lindeboom.

Uiteraard was het eten klaar toen we thuis aankwamen, en de heerlijke gedouchte andijviestamppot smaakte heerlijk.

Berry had 's middags haar acute vleesgebrek verholpen en zag er dan ook 's avonds een stuk fleuriger uit.

De bonte avond was al weer angebroken en Thijs, Fieke, Job en Maartje genoten met flinke teugen van het kampvuur. Nadat het kamplied meerdere malen was opgevoerd ging ieder wat voor zichzelf doen: gezelschapsspelletjes zoals bijvoorbeeld blufpoker.

De avond eindigde zoals de hele dag geweest was, gezellig en sfeervol.

De volgende ochtend stond het Leudal op het programma. We moesten het zonder Wim Rubers stellen, maar - dapper als we zijn - we gingen geen paddestoel uit de weg!

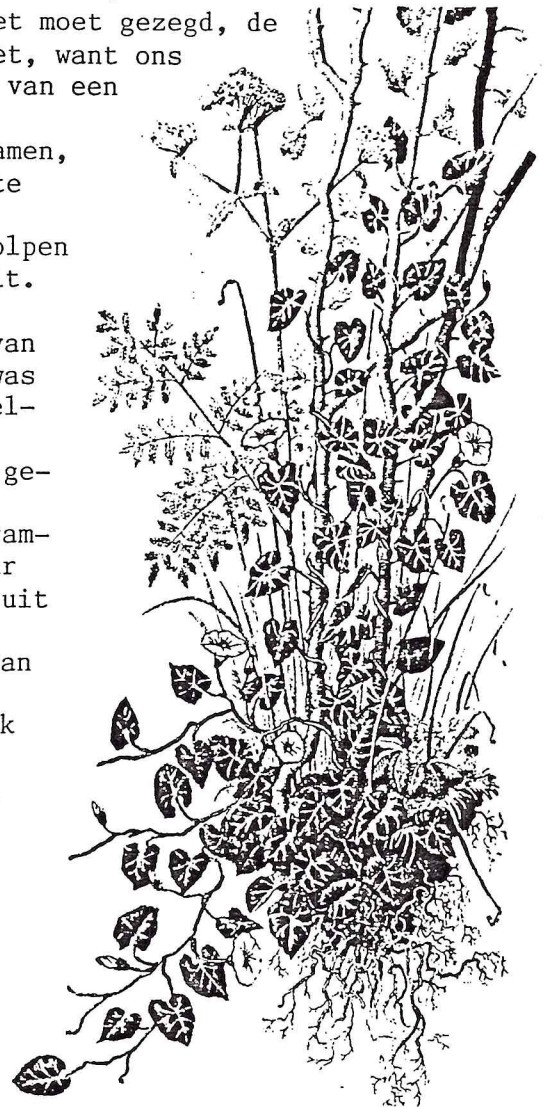
Het kostte altijd wel veel tijd, maar ééntiende van de waargenomen soorten hebben we op naam kunnen brengen. Het was een heerlijk wandelgebied, en ook landschappelijk heel fraai.

De lijst van planten werd weer enorm aangevuld en alleen de ijsvogel wilde zich niet laten zien.

Terug bij het kamphuis joeg Wim K. de evaluatie er in sneltreinvaart doorheen.

Hieronder de belangrijkste punten:

- * Liever niet in te grote groepen op ekskursie;
- * Liever geen drollen in de boomgaard, want als je erop gaat staan flapt het zo tussen je schoenen uit;
- * Het sanitair was onvoldoende, gaarne volgende keer een wasbak;
- * Het zou leuk zijn als er een goede schriftelijke voorbereiding zou zijn over het gebied en de te verwachten planten en dieren. Ook vooral de nieuwelingen goed ondersteunen;
- * Het sanitair was ruim voldoende, gaarne volgende keer een camping zónder douche;
- * Het was een kamp zonder enige wanklank.

Haagwinde

Waarnemingenlijst van het plantenkamp Swalmen 5 - 7 september 1986.

Granúneae grassen

bochtige smele (dun, groen, bochtjes in de aar)

ruwe smele

krobaar

handjesgras

glad vingergras

hanepoot

groene naalbaar

geelrode naalbaar

duist (grasje van lichte lemige grond, aartje loopt geleidelijk op; is een vosse-staart)

riet

Krobaar

Labiátae lipbloemen

akkerandoorn

hennepnetel

wolfsfoot

brandnetel

witte dovenetel

hondsdrif

paarse dovenetel

kleine brandnetel

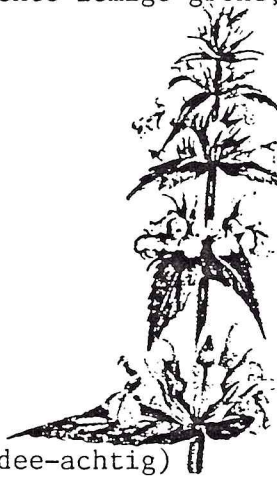
hoenderbeet

moerasandoorn (orchidee-achtig)

blauw glidkruid

bosandoorn

valse salie

Moerasandoorn

Papilionáceae vlinderbloemen

hopklaver

hazepootje (pluizig)

rolklaver

kleine klaver (hauwtjes lang)

sikkelklaver

rode klaver

witte klaver

vogelwikke

kattedoorn

berg-lathyrus

aardaker (roze)

veld-lathyrus (geel)

vierzadige wikke (roze)

vogelpootje (ingezaaide wikke)

Hopklaver

Compósitae composieten

harig knoopkruid

gewoon knoopkruid

ruwe melkdistel

herfstleewetand

boerenwormkruid

klein knopkruid (geel hartje, witte lintblaadjes)

jacobskruid (geel, kantige stengel)

madeliefje

paardebloem

klein kruiskruid

cichorei

knikkend tandzaad (groot, geel)

gevleugeld tandzaad

zwart tandzaad (3-delig blad)

bijvoet

ruige rudbeckia

muursla

leverkruid

akkerkool

akkerdistel

speerdistel

grote klis

reukloze kamille

moerasdroogbloem

canadese fijnstraal

moederkruid (ganzebloem)

zulte (zeeaster)

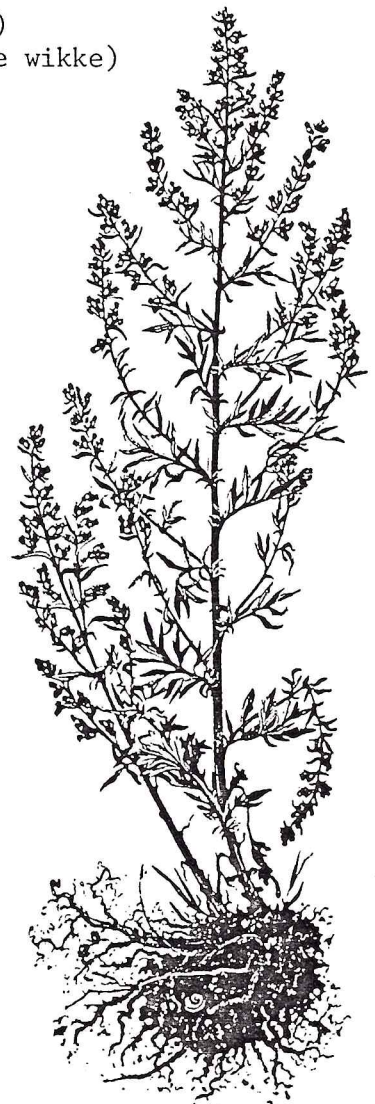
late guldenroede

gewoon duizendblad

wilde bertram

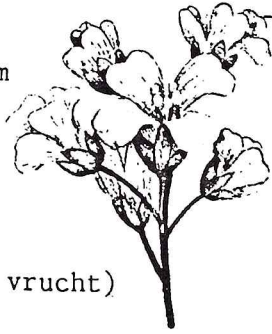
Akkerkool

Bijvoet

Cruciferae kruisbloem

look-zonder-look
akkerkers
zwart koolzaad
kruidkers
gewone raket
herik (geel, dubbele vrucht)
herderstasje

Rosácea rozen

noorse ganzerik (potentilla)
nagelkruid
kale vrouwenmantel
grote pimpernel
zilverschoon
gewone agrimonie
moerasspirea

Zilverschoon

Poligonácea duizendknoop **HERDERSTASJE**

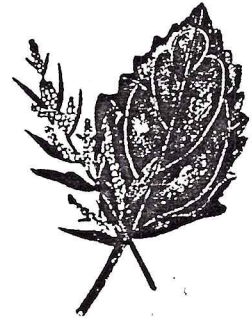
zachte duizendknoop
knopige duizendknoop (langs het water, knopen in de stengel)
heggeduizendknoop (glanzend zwart nootje)
veldzuring
wilgzuring
schapezuring
varkensgras
perzikkruid
zwaluwtong
waterpeper

Zwaluwtong

Chenopodiácea ganzevoet

ganzevoet spec.
rode ganzevoet

Melganzevoet

Hyperíacea hertshooi

liggend hertshooi
hertshooi spec.
st. janskruid (geperforeerde kroonblaadjes)

Geraniácea ooievaarsbek

kleine ooievaarsbek
(de zachte o. heeft haren op de stengel)
kleine slipbladige ooievaarsbek
gewone reigersbek (fijn verdeeld blad)

Primulácea sleutelbloem

wederik
guichelheil
penningkruid

Umbellíferae schermbloem

kruisdistel
bereklaauw
hondspeterselie

Onagrácea teunisbloem

teunisbloem (Thys)
heksenkruid (onderstandig vruchtbeginsel)
harig wilgenroosje

Plantaginácea weegbree

grote weegbree
smalle weegbree

Equisetácea paardestaarten

heermoes

Alismatácea waterweegbree

pijlkruid (in de Swalm)

Polypodiácea naaktvaren

mannetjesvaren (onbehaard)
adelaarsvaren
eikvaren

Cannabácea hennep

hop

Amaranthácea amaranten

papegaaiekruid
valse kanekam ? (zeem)

Caryophyllácea anjer

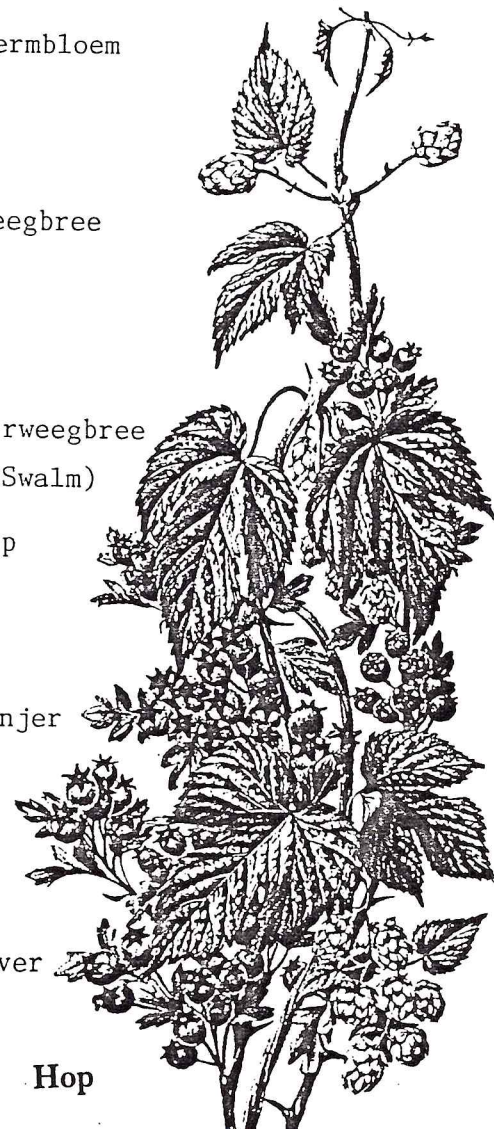
zeepkruid
gewone spurrie
dagkoekoeksbloem
watermuur
drienerfmuur

Euphorbiácea wolfsmelk

1-jarig bingelkruid (pol)
kroontjeskruid

Papaverácea papaver

stinkende gouwe

Hop

Ranunculáceae ranonkel

scherpe boterbloem
blaartrekkende boterbloem
(vruchtje is kogeltje)
bosrank

Malváceae kaasjeskruid

kaasjeskruid spec.

Balsamináceae balsemien

reuze balsemien
klein springzaad
groot springzaad

Cuscutáceae warkruid

groot warkruid

Boragináceae ruwbladigen

vergeet-mij-nietje
moeras-vergeet-mij-nietje
kromhals

Scrophulariáceae helmkruid

knopig helmkruid (pluim)
vlasbekje
grote ereprijs (bloem aan lang steeltje)
toorts

Caprifoliáceae kamperfoelie

vlier

Valerianáceae valeriaan

valeriaan

Lilliáceae lelie

dalkruid
lelietje-der-dalen
salomonszegel

Cyperáceae cypergrassen

bruin cypergras
dwerg cyperbies
bosbies (beetje als krokus)

Violáceae viooltjes

akkerviooltje

Lythráceae kattestaart

gewone kattestaart

Oxalidáceae klaverzuring

stijve klaverzuring (geel, springvruchten)

Ericáceae heide

struikheide

Convulvuláceae winde

haagwinde (wit)
akkerwinde (roze)

Solanáceae nachtschade

nachtschade spec.
zwarte nachtschade
bitterzoet

Verbenáceae ijzerhard

ijzerhard (paars/lila)

Rubiáceae walstro

echt walstro (geel)
glad walstro
kleefkruid

Butomáceae zwanebloem

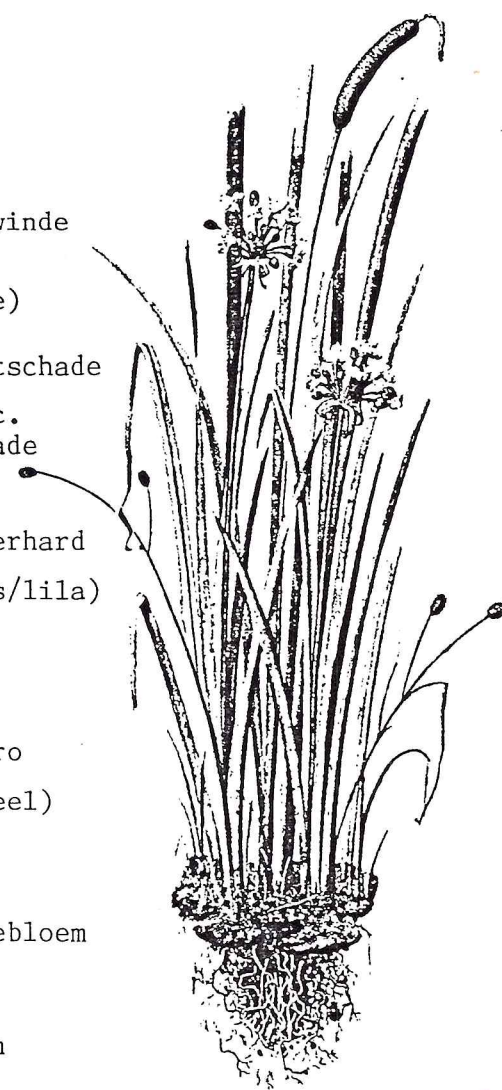
zwanebloem

Iridáceae lissen

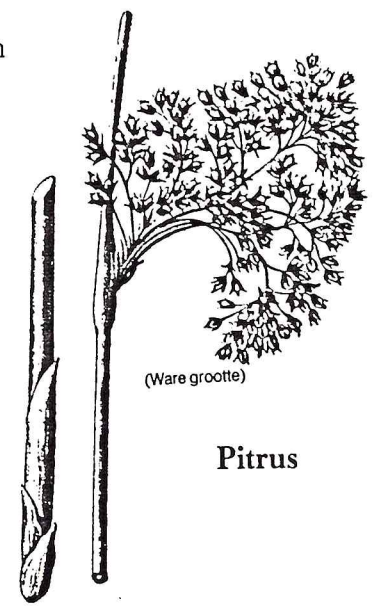
gele lis

Juncáceae russen

pitrus

Zwanebloem

Pitrus

165 planten uit 43 families

Vogels

boomvalk
torenvalk
groenpootruiter
zwarte roodstaart ♀
gele kwikstaart ♀
tapuit
kokmeeuw

Bomen

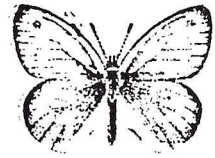
zomereik (inlandse eik)
amerikaanse eik
schietwilg (= knotwilg)
rode kornoelje
acasia
berk
plataan
zwarte els (heeft wortelknolletjes)
grove den
tamme kastanje
fijnspar
japanse larix
meidoorn
lijsterbes
treurwilg
ratelpopulier

Paddestoelen (e.d.)

berkendoder
lilacina
mocybe geophylla (paars)
lila schijnvezelkop
krulzoom
kastanjeboleet
aardappelbovist
geel-groene knolamaniet
melkzwam (plaatjes geven melk)
roestvlekkenzwam
taailing (als paardehaar)
russula spec.
echte tonderzwam
platte tonderzwam
knotszwam (steeltjes oranje)
hertenzwam
grote stinkzwam (lijlgeur, vliegen, vallus imprudus, duivelsei)
en tot slot: een mooie vliegenzwam

Dagvlinders

klein geaderd witje
klein koolwitje
kleine vuurvlinder
kleine vos
icarus blauwtje
hooibeestje

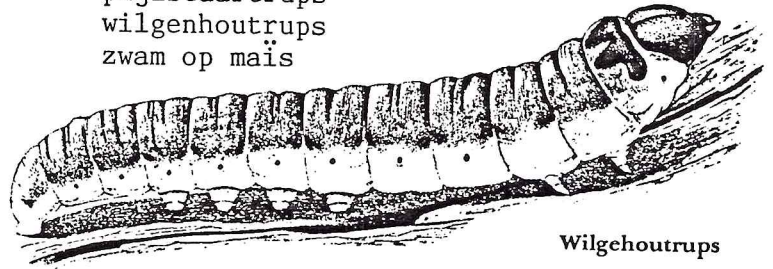
Hooibeestje

Mossen

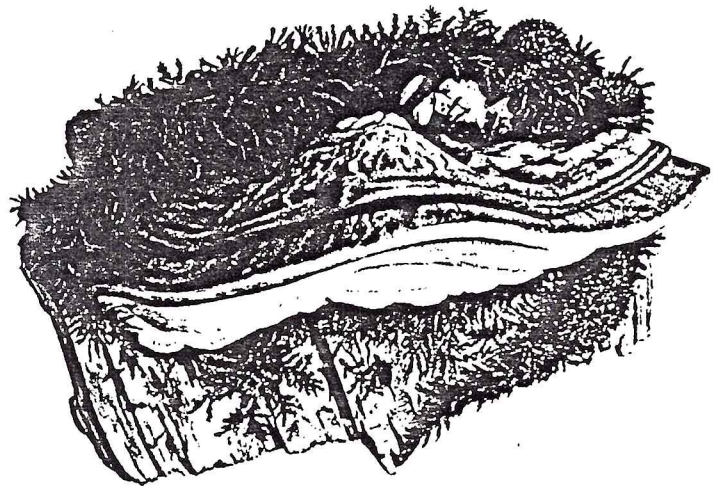
snijboonmos
bronsmos
veenmos

Diversen

distelgallen
wants spec.
pijlstaartrups
wilgenhoutrups
zwam op maïs

Wilgenhoutrups

Platte Tonderzwam

Nettie, Henkjan, Kars, Inge, Peter, Job, Arjan, Robbert, Liesbeth, Joop, Willem, Wim, Adrie, Kees, Berry, Thijs, Fieke, Joyce, Maartje, Wim en Carla Rubers, Monique.

*

Mossen

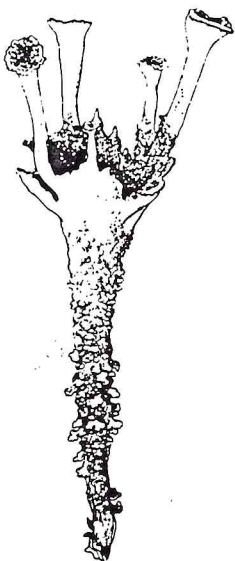

FIG. 1. *Cladonia chlorophaea*

Een plantengroep die binnen de Natuur- en Vogelwacht weinig aandacht krijgt is de groep van de 'lagere planten'. Behalve de wat bekendere paddestoelen horen hier ook de mossen en korstmossen bij. In januari wordt begonnen met de eerste van een aantal mossenekskursies, met aansluitend determinatie in het clubhuis. Ter voorbereiding van deze ekskursies volgt hier een overzicht van wat mossen eigenlijk zijn, en in het kort een aantal soorten die bij Culemborg te verwachten zijn. In een volgende Hak-al zullen de meest voorkomende soorten uitgebreider besproken worden.

De planten die in de volksmond mossen genoemd worden, zijn in drie groepen in te delen, namelijk de korstmossen en de blad- en levermossen. Korstmossen zijn geen mossen, maar samenlevingen van algen en schimmels. Deze kunnen allerlei vormen en kleuren aannemen, en de bekermossen (cladonia's) zijn wel het meest bekend (fig. 1). Op de korstmossen zal ik hier niet verder ingaan.

LEVERMOSSEN

De levermossen zijn heel primitieve planten. De simpelste vorm, de zogenaamde thalleuze levermossen, bestaan uit groene plakken, waarop de voortplantingsorganen gevormd worden. Een vrij bekend voorbeeld is het parapluutjesmos (*Marchantia* sp.) die in fig. 2 te zien is.

De tweede groeivorm die binnen de levermossen voorkomt is de

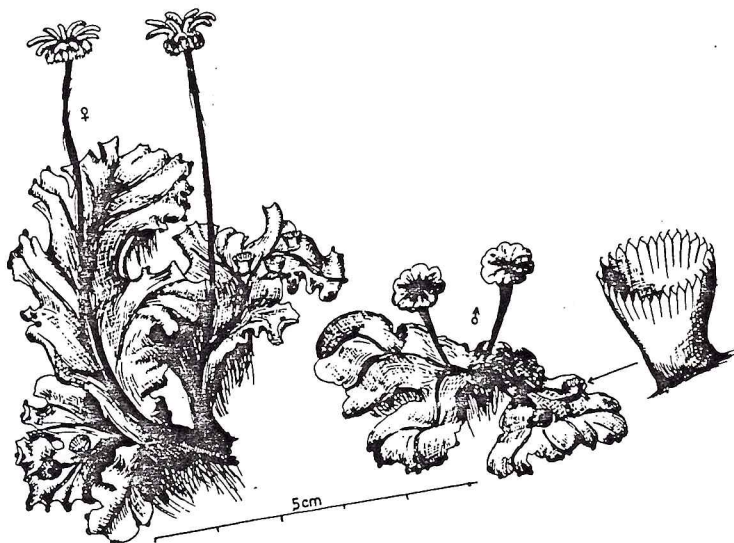

FIG. 2. parapluutjesmos (*Marchantia* sp.)

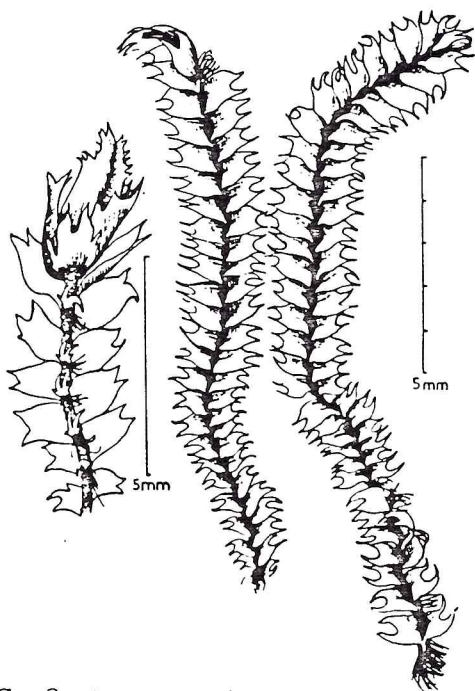

FIG. 3. kantmos (*Lophocolea bidentata*)

zogenaamde folieuze.

De folieuze levermossen hebben eenvoudige stengels, met blaadjes die uit een cellaag bestaan, met vrij grote cellen. Een voorbeeld uit deze groep die vrij veel bij Culemborg voorkomt is het kantmos (*Lophocolea bidentata*), die door de vorm van de blaadjes ook wel het "platgeslagen sinterklaasmutsenmos" genoemd wordt (fig. 3). Er komen in de wereld zo'n 8500 verschillende soorten levermossen voor, waarvan de meeste op vochtige, beschaduwde plaatsen.

BLADMOSSEN

De bladmossen zijn groter en opvallender dan de levermossen. Ze vormen vaak vrij grote matten, ook op de wat vochtiger beschaduwde plaatsen.

De planten bestaan uit stengels met bladeren, en een sporenkapsel op een lange steel, die seta genoemd wordt.

Er zijn momenteel zo'n 80.000 soorten beschreven over de gehele wereld. De mossen zijn ook in drie groepen in te delen, de veenmossen, de acrocarpe en de pleurocarpe mossen.

Veenmossen komen bij Culemborg vrijwel niet voor, en blijven voorlopig buiten beschouwing. De acrocarpe mossen zijn vaak rechtopstaande mossen, waar vanuit de top van de stengel de kapselsteel groeit. Het ruig haarmos (polytrichum piliferum) dat in fig. 4 te zien is, is hiervan een voorbeeld.

De pleurocarpe mossen zijn vaak platliggende stengels, waar vanuit het midden van de stengel de kapselsteel met sporenkapsel groeit.

Het klauwtjesmos is een van de meest voorkomende pleurocarpe mossen bij Culemborg.

In fig. 5 ziet u deze soort, die in het latijn Hypnum cupressiforme heet. In fig. 6 staat de levenscyclus van een mos. De spore ontkiemt, en vormt het protonema, een matje cellen zonder differentiatie. Hieruit vormt zich de mosplant, waarop mannelijke en vrouwelijke orgaantjes gevormd worden. Na de bevruchting vormt zich in het vrouwelijke orgaan een kapselsteel met daarop het sporenkapsel, waarin zich de nieuwe sporen bevinden.

Een aantal mossoorten zijn gemakkelijk op naam te brengen met behulp van

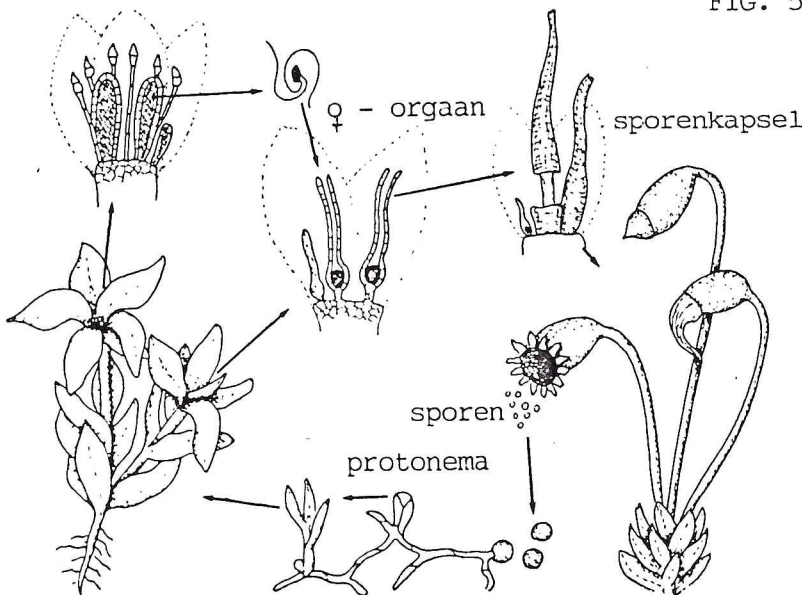
FIG. 4. ruig haarmos (Polytrichum piliferum)

een loupe. Voor vele anderen is het noodzakelijk om een aantal blaadjes onder de microscoop te bekijken, omdat celvorm, celgrootte, de tanden op de bladrand, de aanwezigheid van hoekcellen belangrijke determinatiekenmerken kunnen zijn.

FIG. 5. klauwtjesmos (Hypnum cupressiforme)

♂ - orgaan

Na de excursie zullen in de Ketelvink de gevonden mossen op naam gebracht worden, en dan zullen ook de belangrijke kenmerken getoond worden met behulp van te voren gemaakte preparaten. Dan zult u zien dat als je weet waar je op moet letten de meeste soorten vrij makkelijk herkenbaar zijn. Hopenlijk zal er dan binnen de Natuur- en Vogelwacht wat meer naar deze boeiende plantengroep worden gekeken.

Kars Veling

FIG. 6. Levenscyclus van een bladmos.

Aanwezig: Harry van de Warenburg, Natuur- en Vogelwacht Culemborg en Milieuwerk-
Joost van Beek, Milieuwerkgroep groep
Ton van Beek, Milieuwerkgroep
Roos van de Berg, Milieuwerkgroep
Henk Vennix, Natuur- en Vogelwacht Culemborg
Jaap Wildschut, Milieuwerkgroep Buren

Ton opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Op de vraag wie als voorzitter de vergadering zal leiden wordt Ton aangewezen. Roos zal notuleren. Nadat Harry heeft medegedeeld dat het Staatsbosbeheer Tiel vanavond niet aanwezig zal zijn, doch wel graag een verslag van de vergadering ontvangt, geeft Ton een beknopt overzicht van de gang van zaken tot op heden m.b.t. de ontwikkeling van de dijkverzwaringsplannen voor het traject Veerweg in Beusichem tot Culemborg. Tot op heden is er in de plannen minimaal rekening gehouden met natuur en landschap. Er is slechts gelet op het zo mogelijk handhaven van een aantal panden langs de dijk. Tegen het plan, zijn ± 200 bezwaarschriften ingediend. Ook het gemeentebestuur van Culemborg heeft een bezwaarschrift ingediend, doch meer om procedurele redenen. Tot de bijeenkomst van deze avond is besloten in verband met het kiezen van een strategie m.b.t. de dijkverzwaringsplannen.

Jaap (het best op de hoogte van de stand van zaken) geeft enige aanvullingen op de inleiding. Na het indienen van de bezwaarschriften, is door het Polderdistrict het plan met bezwaarschriften doorgezonden aan de Coördinatiecommissie Dijkverzwaring in Gelderland. Deze commissie, waarin ook de natuurbescherming is vertegenwoordigd, beoordeelt de plannen. Op dit moment is het nog niet duidelijk of een nieuw plan kan worden opgesteld, dat weer naar de Coördinatiecommissie zal gaan en waartegen weer bezwaar kan worden ingediend. Overigens kan tegen het plan nog op een andere wijze bezwaar worden gemaakt en wel in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (art. 19). Het bestemmingsplan dient immers te worden aangepast. Jaap deelt verder mee dat hij contact heeft gehad met het hoofd Technische Dienst van het Polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden (de heer Boer). Deze is wel bereid informatie te verstrekken (kan worden ingezien, geen kopieën), doch Jaap heeft de indruk dat het polderbestuur niet bijzonder ingenomen is met deze openheid. Er schijnt na de tervisielegging van het plan in 1981 door de Heidemij een inventarisatie (flora) van de dijk te zijn gemaakt. Het doel hiervan is niet duidelijk. Mogelijk in het kader van een nieuw plan? In ieder geval zal Jaap op de hoogte worden gesteld van de ontwikkelingen, hetzij door Boer, hetzij door Jan Swart van de Gelderse Milieufederatie (deze laatste heeft zitting in de Coördinatiecommissie). Jaap is van mening dat geen technische alternatieven moeten worden aangedragen, doch dat we ons moeten toespitsen op de vraag "wat moet gehandhaafd blijven", met andere woorden; aan welke zijde van de dijk dient een eventuele verzwaring plaats te vinden.

Cor stelt dat, ook al wordt op papier het nodige gehandhaafd, tijdens de uitvoering veel zal verdwijnen. De uitvoerders gaan meestal niet bijzonder voorzichtig te werk. Een boeteclausule in het bestek is daarom gewenst.

Joost vindt de wijze waarop een verzwaarde dijk wordt opgeleverd, onzinnig. Aan de Utrechtse kant is de dijk binnendijks verzwaard. Er is een flauw talud ontstaan dat ingezaaid is met een "agrarisch" grasmengsel. Het talud geeft een vergroting van het graslandareaal → meer vee → meer melk → meer mest → meer ellende. Er is geen plaats voor natuur.

Harry deelt mee dat door de Natuur- en Vogelwacht al veel gegevens zijn verzameld, welke in een eventueel rapport kunnen worden gebruikt. Van het Staatsbosbeheer heeft hij vernomen dat deze instantie het plan heeft onder aan de dijk een pad aan te leggen (alleen in haar terreinen?) t.b.v. onder andere de afvoer van hooi.

Na deze inleidende beschouwingen wordt overgegaan op de vraag op welke wijze actie dient te worden gevoerd. Gedacht wordt aan het samenstellen van een rapport, waarin de lokale en regionale betekenis van het landschap direct langs de dijk wordt beschreven. Er kan al een redelijk beeld worden gegeven van flora en fauna.

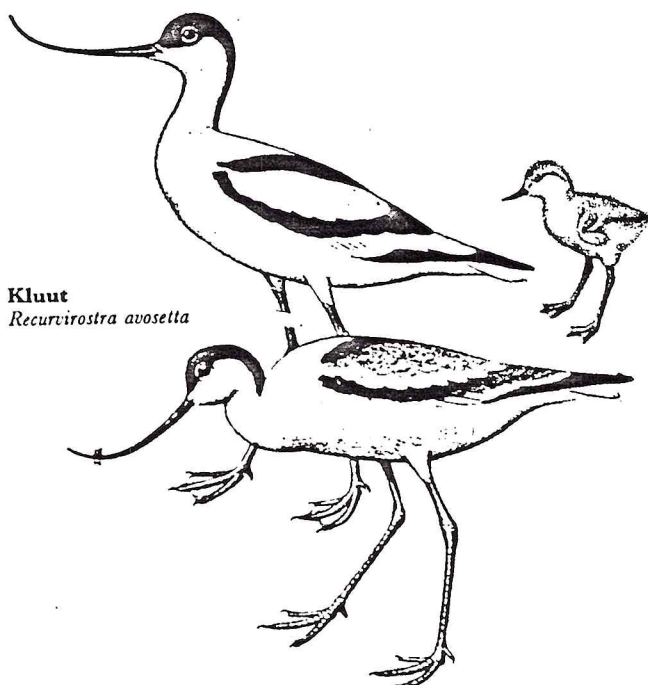
Met name is nogal wat bekend omtrent zoogdieren, amfibieën en vogels. De flora is meerdere malen geïnventariseerd o.a. door de Heidemij in het kader van het dijkverzwarringsplan. Jaap zal trachten deze inventarisatie boven tafel te krijgen. Het Polderdistrict is niet bereid deze gegevens te verschaffen. Jaap zal nagaan of het in het kader van de provinciale milieukartering van Utrecht mogelijk is de dijk te karteren.

Behalve aan natuur en landschap, dient ook aandacht te worden besteed aan cultuurhistorie. Hij noemt in dit verband de kwelkade tussen de Weidsteeg en Beusichem. Joost noemt de knotwilgen, die geplant zouden zijn om golven te breken. Ook het beheer van de dijk zal in het rapport aan de orde moeten komen. Voorheen werd de dijk veelzijdig gebruikt en toonde grote variaties. Hoe het na de dijkverzwaring zal gaan is te zien aan de overkant van de Lek. Cor zal op kaart proberen te zetten hoe de dijk wordt beleefd door de toeschouwer (belevingswaarde). Ton zal in het rapport ingaan op de betekenis van de dijk voor de ecologische infrastructuur. Hij zal aan Bresser (hoofd Plantsoenendienst Gemeentewerken Culemborg) vragen om een calque van een kaart, 1:10.000.

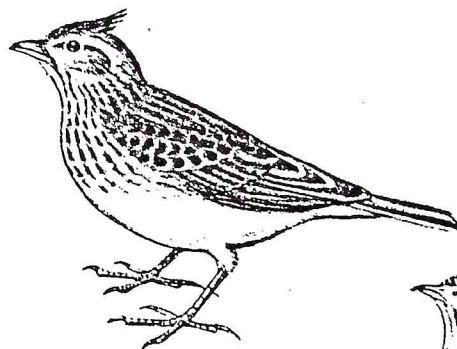
Het opstellen van het rapport is niet direct urgent, omdat naar verwachting pas met de uitvoering wordt begonnen na 1990. Het Polderdistrict heeft voorlopig de handen nog vol aan de Waal. Niettemin zal een goed rapport veel werk vergen waarmee nu begonnen moet worden.

Behalve met een rapport zijn er nog andere mogelijkheden om de dijkverzwarringsproblematiek onder de aandacht te brengen. Gedacht wordt aan het houden van een voorlichtingsavond of een tentoonstelling. Ton heeft + 300 dia's van de dijk tussen Beusichem en Culemborg. Daarnaast zal in de Hakal regelmatig over de dijkverzwaring worden geschreven, zodat de pers hierop kan inhaken (= letterlijk overnemen). Een andere mogelijkheid is de toekomstige Milieuraad in Culemborg. In dit verband wordt gerefereerd aan het gesprek dat de milieugroep heeft gehad met wethouder Glasbergen, waarin o.a. de inventarisatie van de dijk aan de orde is geweest. Er is bij het gemeentebestuur (en bij de Dienst Gemeentewerken) van Culemborg een duidelijke positieve houding te bespeuren ten aanzien van activiteiten m.b.t. de dijkverzwarringsproblematiek. Dit is in het verleden wel eens anders geweest.

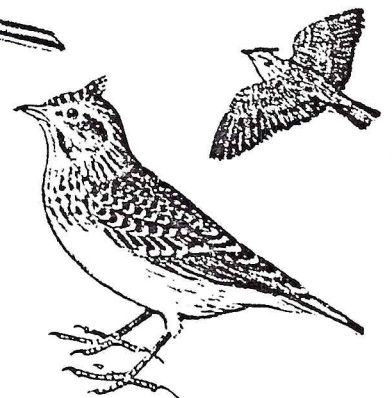
Er wordt geen nieuwe datum afgesproken voor een volgende vergadering. Een en ander hangt af van de noodzaak, welke wordt beoordeeld aan de hand van de ontwikkelingen.

Kluut
Recurvirostra avosetta

Kuifleeuwerik
Galerida cristata

paddestoelenekskursie Kaapse bossen.

Hoewel het hard regende, waren toch 14 mensen op deze jaarlijks terugkerende ekskursie afgekomen.

De droogte van de laatste weken had veel paddestoelen nog in de grond doen blijven, maar met flink speuren konden we er toch nog een flink aantal ontdekken.

De meest algemene paddestoel was wel de honingzwam, die al erg veel bomen bewoonde. Dit is een van de weinige organismen die de laatste jaren sterk vooruit gaan.

Door de grote hoeveelheid zwakke bomen kan deze zwam zich op vele plaatsen vestigen. Nadat we één boek aan de regen hadden opgeofferd werd onder de paraplu verder gede-termineerd aan russula's, mycena's en andere fopzammen.

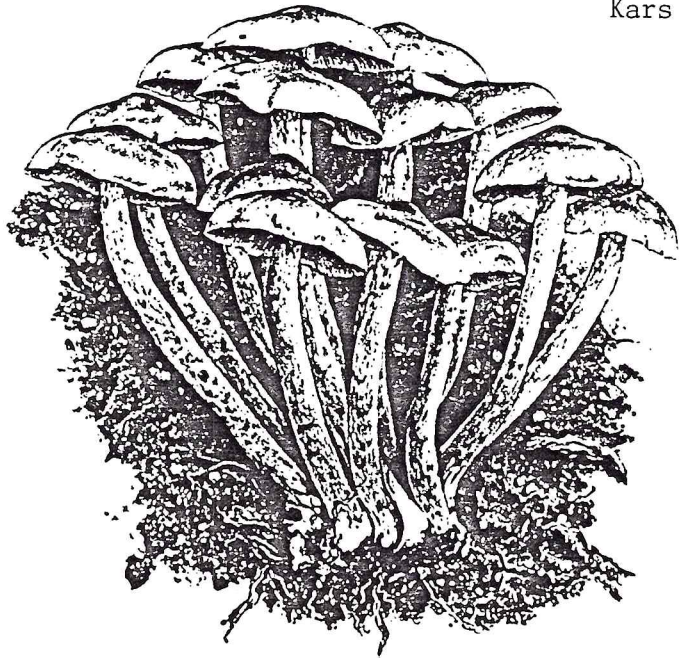
Na anderhalf uur besloten we nog wat paddestoelen te verzamelen, om daarna droog in ons clubhuis op naam te brengen.

Zo kwamen we met een lekker kopje koffie toch nog op 24 op naam gebrachte soorten. Nadat onder de "Binoc" Claire ook nog prachtige cladenia's, evernia's en gallen waren bekeken ging ieder nat maar toch tevreden naar huis.

Kars Veling

Waarnemingenlijst:

- gewone krulzoom
- vliegerzwam
- roestvlekkenzwam
- hertezwam
- gewone zwavelkop
- rode zwavelkop
- zwartgroene melkzwam
- geschubde bundelzwam
- aardappelbovist
- honingzwam
- fopzwam
- spekzwoerdzwam
- elfenbankje
- paarse dennezwam
- scherpe schelpzwam
- valse hanekam
- melkmycena
- helmycena

Gewone Zwavelkop

- "berkerussula" russula betularum
- platte tonderzwam
- kastanjeboleet
- winterhoutzwam
- paardehaartaailing
- berkezwam

Honingzwam

Vogels:

sperwer	- 1 -	pont Beusichem
aalscholver	- 1 -	pont Beusichem
kuifeend	- 4 -	pont Beusichem
kruisbek	- 3 -	Kaapse bossen

Waarnemingenlijst

De animo voor het doorgeven van vogelwaarnemingen blijkt steeds geringer te worden; slechts enkele vaste inzenders, aangevuld met waarnemingen van derden, zorgen dat de tweemaandelijks lijst nog gepubliceerd kan worden.

Ik hoop dat hier in de nabije toekomst een positieve verandering in gaat komen, anders heeft het m.i. weinig zin meer de lijst in de Hak-al op te nemen en zullen de waarnemingen rechtstreeks aan het vogelarchief van de N.V.W.C. toegevoegd worden. In de afgelopen maanden werden de volgende waarnemingen gedaan:

<u>aalscholver</u>	- 08-07-86; 1 ex. t.p. sluis bij Wijk bij Duurstede (E.V.)
<u>zomertaling</u>	- 26-04-86; 1 ex. t.p. plasjes einde Weidsteeg (E.V.) - 25-05-86; 1 ex. t.p. plasjes einde Weidsteeg (E.V.)
<u>wintertaling</u>	- 05-10-86; 9 exx. plasjes einde Weidsteeg (H.V.)
<u>buizerd</u>	- 28-09-86; 1 ex. plasjes einde Weidsteeg (H.V.) - 09-11-86; 2 exx. plasjes einde Weidsteeg (H.V.) - 13-11-86; 1 ex. boven Voorkoop (H.V.)
<u>sperwer</u>	- 11-10-86; 1 ex. boven Zeedijk (H.V.) - 01-11-86; 2 00 r. W.Z.W. boven Verdistraat 13 (J.K.)
<u>bruine kiekendief</u>	- 01-11-86; 1 ♀ r. Z.W. boven openbare bibl. C'borg (J.K.)
<u>boomvalk</u>	- 24-08-86; 3 exx. Regulieren (E.V.) - 18-09-86; 1 ex. r. Z. boven Parklaan (L.v.d.K.)
<u>watersnip</u>	- 21-09-86; 4 exx. plasjes einde Weidsteeg (H.V.)
<u>oeverloper</u>	- 11/20-08-86; ca. 5 exx. Beusichemse + Red. Waard (L.v.d.K.)
<u>witgatje</u>	- 07-04-86; 1 ex. Red. Waard(E.V.) - 08-07-86; 1 ex. plasjes einde Weidsteeg (E.V.)
<u>bosruiter</u>	- 11/16-08-86; ca. 5 exx. plasjes einde Weidsteeg (L.v.d.K.)
<u>zwarte ruiter</u>	- 11/16-08-86; ca. 7 exx. plasjes einde Weidsteeg (L.v.d.K.)
<u>groenpootruiter</u>	- 03-05-86; 1 ex. nabij pont Beusichem (E.V.) - 11/16-08-86; 1 ex. plasjes einde Weidsteeg (L.v.d.K.)
<u>kemphaan</u>	- 11/12-08-86; ca. 2 exx. plasjes einde Weidsteeg (L.v.d.K.)
<u>huiszwaluw</u>	- 21-09-86; 1 ex. op nest tegen huis Eikeboom (L.v.d.K.)
<u>boompieper</u>	- 25-04-86; 1 ex. Regulieren (E.V.)
<u>roek</u>	- 01-07-86; ca. 10 exx. Beesdse Veld (E.V.)
<u>tapuit</u>	- 03-05-86; 1 ex. nabij pont Beusichem (E.V.)
<u>gekraagde roodstaart</u>	- 14-09-86; 1 ♀ tuin E. Voogd (E.V.)
<u>grote lijster</u>	- 02-06-86; 2 exx. Lange Dreef (E.V.)
<u>kramsvogel</u>	- 02-05-86; 2 exx. Red. Waard (E.V.)
<u>staartmees</u>	- 21-09-86; 1 ex. tuin E. Voogd (E.V.)
<u>keep</u>	- 10-10-86; 2 exx. Appeldijk bij Beesd (E.V.)
<u>putter</u>	- 01-07-86; 2 exx. Wijde Graafsteeg (E.V.) - 24-08-86; 2 exx. Parallelweg Oost (E.V.) - 10-10-86; ca. 20 exx. bij O.V.B., Oude Waag (E.V.) - 11-10-86; ca. 15 exx. Hamseweg (E.V.)

De initialen staan voor: J.K. = Jandirk Kievit
L.v.d.K. = Leo van der Kooij
H.V. = Henk Vennix
E.V. = Evert Voogd

Ik wens u een vogelrijk 1987 toe en hoop ook uw aardigste, interessantste, opmerkelijke, vreemde etc. waarnemingen te ontvangen.

Gerard van Ruiten

Aanwezig: G. van Ruiten, H. Vennix, B. Jansen, K. Veling, J. Bezuyen, J. Rietvink, Th. de Jong, F. Waroux.

Behandeld en besproken werden de volgende punten:

1. Ingekomen post:

- * uitnodiging ledenvergadering van de Herpetologische Studiegroep - door naar Th. de Jong.
- * schrijven van het SOVON - voor de landelijke dag Vogelwerkgroepen in de Reehorst te Ede op zaterdag 29-11-1986.
- * schrijven Gem. Culemborg inz. bezwaarschrift Modelvliegterrein.
- * schrijven Gem. Culemborg inz. informatie-avond herindelings Markt.
- * schrijven Gem. Culemborg inz. werkgroep Educatie.
- * nieuwsbrief SOVON inz. nestkastenonderzoek - door naar Arjan v.d. Veen.
- * jaarverslag R.I.N.
- * uitnodiging jubileum Culemborgse Damvereniging.
- * div. tijdschriften, o.a. "De Dompfoorn", Molm - Kritisch Bosbeheer, Argus - Kritisch Faunabeheer, Natuur + Milieu, Gelders Landschap.

2. Vogelwerkgroep - eerstvolgende bijeenkomst maandag 24-11-1986.

3. Bestedingen toegekende subsidies.

Inzake de vloer zal Jan Rietvink contact opnemen met dhr. Neggers om te informeren naar een mogelijke aanwezige ventilatieruimte onder de vloer van het ketelhuis. Gerard van Ruiten zal Wim Kievit aanspreken m.b.t. de vorderingen inzake aanschaf projectiescherm.

Ook wordt onderzocht naar de mogelijkheden en kosten voor het afdichten van de ramen t.b.v. donkermaken bij dia- en filmavonden.

4. Ledenavond Wereld Natuur Fonds.

Marjan Bakker, lid van de N.V.W.C. heeft verzocht naar de mogelijkheid om voor de leden en begunstigers een ontmoetingsavond te organiseren in de Ketelvink. Toegezegd dat hiervoor 21 november 1986 een vrije avond is. Gerard van Ruiten zal dit verder afwickelen.

5. Jaarvergadering.

Op 19 januari 1987 zal een algemene ledenvergadering worden gehouden. Vice-voorzitter Kars Veling zal Wim Kievit officieel benaderen voor de post van voorzitter van de N.V.W.C.

Theo de Jong stelt zich eveneens als bestuurslid beschikbaar. Dit in de plaats van Jandirk Kievit die aftredend is en zich door z'n aanstaande vertrek buiten Culemborg niet herkiesbaar stelt. Leo zal Koos Rypkema benaderen voor films. Werkgroepen worden verzocht hun verslagen over 1985 voor 15 december 1986 bij de redactie in te leveren.

6. Stichting Zomerpostzegels.

Op vrijdag 12 december zal de officiële overdracht plaatsvinden van een toegekende subsidie door de St. Zomerpostzegels voor aankoop van knotgereedschap. Deze avond staat geheel in het teken van het knotten. Jan Rietvink informeert het plaatselijke bestuur en regelt de aankoop van het gereedschap.

7. Vogelkursus.

De cursus loopt voortreffelijk. De deelnemers zijn vol lof over de opzet zodat we binnenkort weer een leuk aantal "deskundigen" kunnen afleveren.

8. knotseizoen 1986 - 1987.

Op 29 november a.s. wordt gestart met de eerste knotdag in de uiterwaard tussen pont Beusichem en pont Culemborg bij Bert van Leeuwen.

De volgende knotdagen staan gepland op de zaterdagen: 20-12, 10-01, 31-01 en 21-02. Als reservedatum wordt 14-03 aangehouden.

Op 31-01 zal in samenwerking met de knotgroep Buren en de Milieuwerkgroep Geldermalsen een meidoornhaag van \pm 700 meter lengte in Meteren worden ingesnoeid. Hiervoor wordt door de Ruilverkaveling een subsidie verstrekt, waarna de gehele lengte in het ruilverkavelingsplan zal worden opgenomen. De informatie-avond over het knotten staat gepland op vrijdag 12 december a.s.

9. zolder Ketelvink.

Op de zolder heeft elke werkgroep z'n eigen plaats. Na gebruik van spullen/materiaal van de zolder is het noodzakelijk om de zaak netjes te houden, dat deze spullen weer op hun vaste plaats terug worden gezet.

10. tuin Ketelvink.

Op tekening is de tuin al een heel eind op orde. In de praktijk is er echter nog weinig concreets gebeurd. Leo v.d. Kooij zal Hr. Bressers benaderen. Deze had al gezegd dat hij zeker niet alle planten/struiken welke in het plan voorkwamen, zou kunnen leveren.

11. rondvraag

Joop B. stelt voor om de bestuursleden van de N.V.W.C. in de Hak-al te vermelden. Leden kunnen indien gewenst wat eenvoudiger contact krijgen. In de nieuwe jaargang zal de redactie dit opnemen.

Henk V. Door de aanstaande verhuizing van Marcel v.d. Tol komt de functie van konsulent Vogelbescherming vakant.

Op de eerstvolgende vergadering vogelwerkgroep zal hierover worden gesproken, zodat e.e.a. op de jaarvergadering van 19 januari 1987 kan worden medegedeeld.

Het Geldersch Landschap in 1985

Belangrijke en interessante feiten en ontwikkelingen uit het jaarverslag.

Een onderzoek van een tweetal studenten van de Universiteit van Nijmegen naar de ontwikkeling van flora en vegetatie in ons komkleigrondenreservaat "De Regulieren" onder Buurmalsen, was aanleiding tot een advies over het gewenste beheer van het reservaat.

In totaal zijn er in het gebied 274 verschillende soorten hogere planten waargenomen, hetgeen voor een dergelijk terrein zeer hoog genoemd kan worden. Onder de aangetroffen soorten bevonden zich o.m. muizestaartje, knoopkruid, vogelwikke, koekoeksbloem en ratelaar.

De Adviescommissie Natuurbeheer adviseerde een in het centrale deel gelegen populierenbos te vellen en gedeeltelijk om te zetten in grasland. Hiervoor werden zowel faunistische (weidevogels) als floristische argumenten aangedragen.

Door de grote hoeveelheid stikstof vanuit de atmosfeer is een geleidelijk beëindigen van de bemesting niet nodig. Geadviseerd werd geheel te stoppen met bemesting en het tot nu toe gevolgde systeem van geleidelijke vermindering van bemesting niet verder te continueren. Voor wat betreft de sloten en greppels in het gebied werden boeiende en waardevolle vegetaties vastgesteld van o.m. krabbescheer, gewoon blaasjeskruid, waterviolier en grote boterbloem. De suggestie werd gedaan om in het kader van het slootbeheer een zodanig geschikte situatie te creëren dat daar de komklei in de onderliggende veenlaag kan uitwiggen. Dit kan een waardevolle milieuumstandigheid opleveren waar een aantal bijzondere plantensoorten zich zou kunnen vestigen.

De Commissie vond de ontwikkelingen in De Regulieren zeer bemoedigend. De verwachting is dat het gebied verder in betekenis zal toenemen.

Aanwezig: J. Rietvink, H. Vennix, K. Veling, G. van Ruiten, L. v.d. Kooij,
B. Jansen, M. v.d. Tol, F. Waroux.

Behandeld en besproken werden de volgende punten:

1. ingekomen post.

Lo Strillozo, tijdschriften, o.a. Lutra - uitgave Zoogdierenwerkgroep; De Kruisbek, "Onze Waard" van de VWG Alblasserwaard, Natuurbehoud.

2. dijkverzwaring.

Op 10 november is er een vergadering geweest met de Milieuwerkgroep waarbij een commissie "Dijkverzwaring" is geformeerd van 10 personen, nl. 5 personen N.V.W.C. en 5 personen MWG. De eerstvolgende vergadering staat gepland voor 2 febr. 1987 aanvang 20.00 uur.

Op deze vergadering dienen met name rapporten en inventarisaties behandeld te worden. Zie verslag elders in deze Hak-al.

Besloten is 1987 uit te roepen tot "Jaar van de uiterwaarden".

Het september/oktober nummer 1987 van de Hak-al zal een specifiek thema-nummer worden. Leo stelt voor een soort "konvo" te maken om kernpunten m.b.t. dijkverzwaring samen te vatten en te verspreiden op dia-avonden, bijeenkomsten, Hak-al e.d.

3. tuin Ketelvink.

Leo heeft contact gehad met dhr. Bresser. Binnenkort zal de gemeente de gronden rond het Ketelhuis bewerken, het gat voor de vijver graven en het opgestelde plan met de werkgroep bespreken.

Frans zal bij Wim Kievit informeren naar de Stichting Grasduinen of de mogelijkheid bestaat voor wat betreft de aanleg van de tuin voor subsidie in aanmerking te komen.

4. zoogdierenwerkgroep.

In december vindt de laatste reëntelling plaats. Ook in 1987 zal, voor het derde jaar alweer, dit onderzoek worden voortgezet en wel op de zaterdagen 31 jan., 21 febr., 28 maart, 25 april, 16 mei, 27 juni, 25 juli, 15 aug., 26 sept., 24 okt., 28 nov. en 19 dec.

5. nieuwjaarsbijeenkomst.

Op vrijdag 2 jan. 1987 zal om 19.00 uur de Ketelvink open zijn om met de leden het oude en nieuwe jaar te bespreken. Dit geschiedt bij aanwezigheid van oliebollen (goede kwaliteit, want Kars.V. bakt ze zelf) en choc. Voor de sfeer zorgt Gerard van Ruiten.

6. jaarvergadering 19 januari 1987.

Na afhandeling van het huishoudelijk gedeelte zal Koos Rypkema een tweetal films draaien, nl. de film "Afrika, bos of woestijn" en de Engelse film "Real Aces", welke voornamelijk de vliegkunst en -techniek van vogels laat zien. De kaskontrolekommissie bestaande uit Jan en Hans Rietvink en Claudien Lucas zal vóór deze vergadering de boeken controleren. Frans zal voor het juiste tijdstip contact opnemen.

7. knotgereedschap.

Jan Rietvink heeft bij de fa. Maurits in Bussum voor totaal f 848,35 gereedschap aangeschaft.

Deze aankoop kon gerealiseerd worden dankzij een eenmalige subsidie van de Stichting Zomerpostzegels.

8. comité zomerpostzegels.

Er is door Jan Rietvink contact opgenomen met dhr. Bonhof, rayonbestuurder van de Stichting, inzake de officiële overdracht op vrijdag 12 december a.s. Theo van Dam zal persoonlijk worden uitgenodigd om hierbij aanwezig te willen zijn.

9. welzijnsprogramma 1987.

Met een schrijven van gem. Culemborg hebben we het welzijnsprogramma 1987 ontvangen. Dit programma zal in een openbare vergadering op dinsdag 25 nov. a.s. worden besproken op het stadhuis. In verband met afspraken van de penningmeester zullen Kars Veling en Gerard van Ruiten aanwezig zijn.

10. rondvraag.

Leo v.d. Kooij. Op 19-12 zal Harry v.d. Warenburg een avond verzorgen over "Kenia".

Ook stelt Leo voor een aantal publikaties te bestellen voor de bibliotheek. Berry Lucas zal benaderd worden om hem wat meer bij het clubgebeuren te betrekken. Wim Kievit benaderen m.b.t. de aankoop van diascherm en apparatuur.

Gerard van Ruiten. Op vrijdag 21-11 is de barbezetting geregeld, wanneer het Wereld Natuur Fonds van de Ketelvink gebruik maakt.

Marcel v.d. Tol. Hij zal de papieren m.b.t. het vogelkonsulentschap opzoeken om t.z.t. over te dragen.

Breun Jansen. De materialen voor de vloer zijn besteld. Afsproken e.e.a. tussen Kerst en Nieuwjaar met een ploeg(je) af te werken.

Exkursie-programma

*** INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EKSKURSIES VANAF "DE KETELVINK" ***

maandag 8 december 1986:

Vergadering Zoogdierenwerkgroep; aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 12 december 1986:

Thema-avond: Hoe en waarom knotwilgenonderhoud. Aanvang: 19.15 uur.
Aansluitend om ongeveer 20.00 uur uitreiking subsidiebedrag en aangekochte knotgereedschappen aan de N.V.W.C. door het plaatselijke comité zomerpostzegels.

maandag 15 december 1986:

Maandelijkse vergadering; aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 19 december 1986:

Dia-reis naar Oost-Afrika door Harry v.d. Warenburg; aanvang: 20.00 uur.
Zie aparte konvo!

zaterdag 20 december 1986:

Knotten aan de Beusichemse Dijk. Zie aparte konvo!

zaterdag 27 december 1986 t/m donderdag 1 januari 1987:

Winterkamp op Texel. Zie aparte konvo!

vrijdag 2 januari 1987:

Informeel nieuwjaarsbijeenkomst met bollen en choc. Aanvang: 19.00 uur.

zaterdag 10 januari 1987:

Knotten. Zie aparte konvo!

vrijdag 16 januari 1987:

Jeugdbijeenkomst. Aanvang: 19.00 uur.

maandag 19 januari 1987:

Algemene jaarvergadering, aanvang: 20.00 uur. Na het formele gedeelte zullen er natuurfilms vertoond worden. Zie aparte konvo!

donderdag 22 januari 1987:

UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL FEBRUARI 1987.

vrijdag 23 januari 1987:

Lezing over adders. Zie aparte konvo!

zaterdag 24 januari 1987:

Stootvogeltellingen o.l.v. Henk Vennix (vogelwerkgroep). Vertrek: 09.00 uur.

zaterdag 31 januari 1987:

Snoeien meidoornhaag te Meteren. Aktie door de knotwerkgroep. Zie aparte konvo!

zaterdag 7 februari 1987:

Mossenekskursie uiterwaarden + determineren in clubhuis. Vertrek: 09.00 uur.

vrijdag 13 februari 1987:

Dia-avond N.W.-Overijssel door Paul van Gaalen; aanvang: 20.00 uur. Zie konvo!

maandag 16 februari 1987:

Maandelijks vergadering; aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 21 februari 1987:

Knotwilgen snoeien. Zie konvo!

zaterdag 28 februari 1987:

Zoogdierenekskursie naar de Regulieren/Beesdsse Veld o.l.v. Gerard van Ruiten. Vertrek: 07.30 uur. (Alleen voor mensen met aangepast gedrag!)

***** De Ketelvink is iedere vrijdagavond open van 19.00 uur tot 20.30 uur
voor jeugdactiviteiten *****

